

# افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من ميباد  
بدین بوم ویر زنده یک تن ميباد  
همه سر به سر تن به کشتن دهیم  
از آن به که کشور به دشمن دهیم

[www.afgazad.com](http://www.afgazad.com)

[afgazad@gmail.com](mailto:afgazad@gmail.com)

Literary-Social

ادبی - اجتماعی

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی  
فرانکفورت - 18 اگست 2013

## سه احتفال فرخنده

بعد از تخاطب لازم!

آنچه درین عرایض تقدیم میگردد، فشرده اش ضمن محفلی که دیروز، هفدهم اگست 2013، به مناسبت همین سه احتفال برگزار گشته بود، خوانده شد.

"لوح تفخیم" توأم با تحفه پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" از دست مبارک بزرگوار همه، تیموری صاحب، به استاد سخن، فخرالشعراء و ملک الشعراء، جناب استاد محمد نسیم "اسیر"، تقدیم گردید.

تحفه پورتال عبارت بود پورتریت استاد که از کلک و انگشت سحر و هنرور دوست ارجمندم، همکار گرامی پورتال، جناب الحاج ابراهیم "حبیب زی" هدیه گویا تهیه شده است. این یادگار جاودان حکم خیر جاری را دارد، که تا جهان است، ثوابش به جناب ابراهیم جان "حبیب زی" میرسد؛ خانه شان آباد!!!

و اینک عرایضم:

دو عالم نشاط و دو عالم سرور      نشاط و سروری که آرد غرور  
فراهم شد امروز یکدم چنانک      منور شود روز روشن، به نور

پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" بلافاصله پس از انتخاب شدن استاد سخن، فخرالشعراء ، استاد محمد نسیم "اسیر"، بحیث ملک الشعراء جدید، تدویر محفلی را جهت تجلیل از احراز این مقام مفخم، اعلان کرد. در نظر بود که بعد از تدارکات لازم و بعد از گرفتن موافقه استاد،

محفلی را در اواخر ماه مارچ در شهر فرانکفورت برپا داریم. استاد مگر نظر به نامساعد بودن وضع آب و هوا، مناسب دانستند که محفل در ایام تابستان و در موسمی که هوا شکسته باشد، براه انداخته شود. از طرف دیگر پورتال از مدتها پیش در نظر داشت که جشن پنجسالگی تأسیس خود را توأم با تجلیل نود و چارمین سالگرد استرداد استقلال وطن؛ یعنی هژدهم آگست امسال، در شهر تورونتوی کاناداد برگزار کند. چون برپا کردن دو محفل در دو نقطه جهان در فاصله کوتاه از هم، خالی از مشکلات تخنیکی و زمانی نبود، به استاد پیشنهاد گردید، که اگر موافق باشند، جشن پورتال و تجلیل نود و چارمین سالگرد استقلال را ضمن محفلی که به مناسبت تجلیل از انتخاب گردیدن ایشان بحیث ملک الشعراء جدید افغانان در هجرت برپا میداریم، دائر بداریم. استاد با بزرگواری خاصی که دارند، موافقت عام و تام خود را بدین امر ابراز کردند. اینست که شکری عظیم بر ما واجب میشود، و از حضور ایشان قلباً تشکر میکنیم. فردا هژدهم آگست، استرداد استقلال افغانستان از یوغ استعمار انگریز، نود و چارمین سالگرد خود را میگذرانند. بر ماست که بدین تقریب خجسته، به تمام جانبازان دلیر و باشهامت معرکه استقلال و در رأس همه به قائد این نبرد نامی، اعلیحضرت امان الله خان غازی، درود و تحیات نثار کنیم و یاد و خاطره همه شان را گرامی بداریم.

عرایض دو مطلب را در بر دارد:

– یکی برگزیده شدن استاد سخن و فخرالشعراء، استاد اسیر به مقام شامخ ملک الشعراء و

بررسی جایگاه شعری و ادبی جناب شان

– و ارزیابی کار پنجساله پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان":

همان قسمی که دوستان ارجمند اطلاع دارند، بعد از رحلت ملک الشعراء استاد "هاتف"، جای ملک الشعراء افغانان دور از وطن خالی بود. دو تن از همکاران پورتال، هریک جناب الحاج خلیل الله ناظم باختری و ابن درویش، خلیل الله معروفی، به تاریخ 26 دسمبر پارسال، استاد سخن و فخرالشعراء، استاد "اسیر" را به مقام ملک الشعراء پیشنهاد کردند، که موضوع از طریق پورتال به اطلاع افغانان سراسر جهان رسانیده شد. به پیروی از ابتکار پورتال ما، پورتال "افغان جرمن آنلاین" نیز مسأله را سر دست گرفته و به نظرخواهی گذاشت. همان بود که سیل پیامها از اقصا نقاط دنیای پهناور، از طریق تلفون و ایمیل و نامه سرازیر گردید. پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان" از جمله هزاران پیغام رسیده فقط تعدادی از پیامهای مفصل را که در هیکل نامه رسیده بودند، روزمره منتشر ساخت. از بخت نکو که بدین مناسبت، حتی یک رأی منفی به آدرس پورتال ما نرسید و هرچه بود، حسن استقبال ازین امر میمون بود. باید گفت که این بار اول در تاریخ ادب وطن است، که احراز مقام ملک الشعراء به انتخاب

صورت گرفت، نه به انتصاب؛ آن هم به انتخاب مستقیم. بعد از گذشت یک ماه رأیخواهی و حصول تعداد انبوه آراء، پورتال بدین نتیجه رسید که همین مدت و همین تعداد آراء کافی و ممتل است و باید به استنتاج پرداخت. همان بود که پورتال به تأریخ 26 جنوری امسال انتخاب استاد را، مبتنی به رأی مستقیم هوطنان، اعلان کرد.

سخنی چند از جایگاه استاد اسیر در شعر دری:

استاد "اسیر" پیش هیچ استادی زانوی تلمذ نزد؛ و اگر زانو زد، در پیشگاه استاد فطرت و استعداد خداداد خود شان بود.

استاد اسیر به زلالی و روانی آب چشمه سار و کاهریز، شعر میسراید؛ میرا از تعقید و پیچدگی و خم و پیچی که شعر را از مسیر طبیعی آن کشیده و به استقامت تصنع میبرند. بسیار شنیده ایم که اشعار حضرت سعدی را "سهل ممتنع" خوانده اند. چون اشعار سعدی بیحد روان و عام فهمند، ولی روانی و عامفهمی که همعنانی با آن ممکن نیست. از زمانی که وظیفه اشعار استاد اسیر را بصورت متراکم میخوانم، صریحاً میبینم که ترکیب "سهل ممتنع" در حد اشعار ایشان کاملاً صادق است و اگر در روزگار ما کسی از "سهل ممتنع" در شعر دری سخن گوید، نمونه عملی آن را باید از کلام استاد "اسیر"، بجوید.

استاد نهمار شعر سروده است و مختلف الطیف، در حدی که در زمانه ما کسی را به اکتار و اطناب اشعار استاد اسیر سراغ ندارم. سلاست، سلامت، نهماری و مختلف الطیف بودن اشعار استاد "اسیر" به اندازه ای ست که حتی حسدورزان هم نمیتوانند، منکر آن گردند.

گذشته از معاییر قدیم که بر عروض و قافیه و صنایع لفظی ابتناء دارند، باید اشعار استاد را از نگاه محتوای مترقی و انسانی آن ستود. استاد اسیر بیشتر از شست سال است که در عرصه شعر و ادب وطن حضور فعال دارد و خوشبختانه در تمام این مدت همنا با جنبشهای ملی - مترقی و پیشرو حرکت کرده است. استاد اسیر در هیچ زمانی در برابر استبداد و ارتجاع و استعمار خاموشی اختیار نکرده است، بلکه این پدیده های مشمئز کننده انسانیت را در هر زمان با شلاق پرصلابت سخن، نواخته است.

قسمت اول مجموعه اشعار استاد زیر نام "فریاد اسیر" که در سال 2010 چاپ گردیده و در دسترس دلدادگان شعر و ادب قرار گرفت، حدوداً چار صد و پنجاه صفحه را احتواء میکند. ازین جمله، دقیقاً 150 صفحه - یعنی یک ثلث آن - محتوای سیاسی دارد، که ضمن آن از وطن و مردم و آزادی و عدالت اجتماعی و مقابله با ستم و استبداد و ارتجاع و بیگانه پرستی، داد سخن داده شده.

استاد "اسیر"، اسیر حبّ وطن و مردم و آزادی ست. استاد اسیر، اسیر عشق به زادگاه جنت نشان خود؛ کابل نازنین است. استاد اسیر، اسیری ست آزاده از بند تعصب و تنگنظری و تبعیض و فروگذار تسامح.

– استاد علاوه بر فن شریف شعر و شاعری، در عرصه موسیقی و تمثیل و حتی تصنیف آهنگهای موسیقی هم اهتمام والا داشته اند. ایشان تصانیف بی شمار را در اختیار نواخوانان بنام وطن گذاشته اند، که تعدادی از جمله پرآوازه ترین تصانیف اند. استاد به ادوات مختلف موسیقی دسترس دارند؛ بالخاصه به دلربا. با مهارت تام آهنگهای زیبای وطن را از تارهای نوازنده دلربا به طنین می اندازند و شنونده را رهسپار کران کران و گوشه گوشه و گذر گذر کوی و برزن وطن و کابل نازنین و بالاخص کابل قدیم میسازند، که یاد همه به خیر باد!!!

استاد انسانی ست بی حد متواضع و شکسته نفس و مبرا از هرگونه خودنمائی و تفرعن. وقتی بیت "فروتن بود هوشمند گزین نهد شاخ پرمیوه سر بر زمین" افصح المتکلمین، سعدی شیرازی را به یاد می آرم، مصداق عملیش را در وجود استاد اسیر میبینم. سال گذشته سعادت میسر گشت که با دوستان نزدیک، بزیارت استاد برویم. با تعجب دریافتم که استاد در پائین ترین نقطه سالون و در دم در ورودی اخذ مقام میفرمایند و اهل فامیل و ارجمندان و ارجمند زادگان همه بالاتر از ایشان. برایم محرّز گشت که استاد خود، همین نقطه را که پایان ترین نقطه اتاق است، برای نشستن خود انتخاب کرده اند.

وقتی استاد به لقب استادی و فخرالشعرائی و اینک ملک الشعرائی مفتخر میشدند، در هر سه بار این سه مقام فاخر و مفخّم را به اکراه پذیرفته و هربار با انکسار عجیبی، اظهار کرده اند، که این مقامها "بالاتر از استحقاق" منست!!!

استاد طبع آرام و صلحو دارند و حاضر نیستند که حتی مخالفان هم از ایشان آزرده باشند. این پریشانحال نمیتواند اوصاف حمیده استاد را ضمن بیانات مشوّش خود احصاء کند. فقط یک نکته را به صراحت تمام میگوید، که:

با معیارهای ادبی، انسانی و سیاسی – اجتماعی که وجود ذیجود استاد اسیر قائم کرده اند، هیچ کدام شاعر معاصر ما یارای ایستادگی و مقایسه با استاد را ندارد. بناءً کاملاً قابل درک است، اگر بگوئیم که وطنداران گرانقدر رأیدهنده، در انتخاب استاد به مرتبت منبع ملک الشعرائی، در واقع حق را به مستحقّ آن، سپرده اند.

پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان"، انتخاب جناب استاد اسیر را بدین منصب عالی، امری کاملاً منصفانه و میمون دانسته و در حالی که صمیمانه ترین تبریکات و تمنیّات خود را بدین مناسبت مجدداً به حضور شان تقدیم میکند، طول عمر و عافیت کامل استاد را، تمنا دارد.

قطعه ای را که به تاریخ 27 جنوری امسال سروده و ضمن تبریکیه در پورتال منتشر ساخته بودم، حسن ختام این بخش میسازم:

استادِ شعر و شاعر شیرین سخن اسپر  
شعرت به نزد اهل ادب، سخت دلپذیر  
دیروز بُرده فخر بر شاعران به شعر  
امروز کرده مُلکِ سخن فتح، بی سریر  
شاهی بزبیدت به سرِ همگانِ همی  
بر سنخِ خیلِ انجُم و دُورِ مهِ مُنیر

و اینک میپردازم به بخش دوم عریضم، که بررسی مختصر کار پنجساله پورتال است: قسمی که علاقه مندان خبر دارند، پورتال "افغانستان آزاد - آزاد افغانستان" به تاریخ 28 اسد 1387 - مطابق هژدهم آگست 2008 - تبرکاً همزمان با هشتاد و نهمین سالگرد استرداد استقلال افغانستان از کام انگریز، به فعالیت خود آغاز کرد و فردا، هژدهم آگست 2013، پنج سال تخت از تأسیس پورتال میگذرد.

پورتال کاملاً مطابق با درک نبض زمان و در حالی پا به میدان گذاشت، که جایش از هر نگاه خالی بود. اهداف نشراتی پورتال در واقع بر طاق جبین و نامش نوشته شده است؛ دو بار نام مقدس "افغانستان" و دوبار کلمه پرافتخار "آزادی" - یکبار به دری و بار دگر و متناظر با آن، به پشتو. پورتال علاوه بر اهداف سیاسی که در هیچ نشریه کلاسیک و انترنتی افغانی نظیرش را یافته نمیتوانیم، صفحاتی را در بر میگیرد، که منحصر به خود پورتال است.

اهداف نشراتی پورتال در واقع بر طاق جبین نامش نوشته شده؛ دو بار نام مقدس "افغانستان" و دوبار کلمه پرافتخار "آزادی" - یکبار به دری و بار دگر و متناظر با آن، به پشتو. پورتال علاوه بر اهداف سیاسی که در هیچ نشریه کلاسیک و انترنتی افغانی نظیرش را یافته نمیتوانیم، صفحاتی را در بر میگیرد، که منحصر به پورتال است و در هیچ جای دیگر سراغ شده نمیتواند. پورتال به مانند روزنامه های معتبر و بلکه بالاتر از آنها، روزمره مطالب جدید عرضه میکند و درین مدت پنج سال یک روز هم در کار پورتال وقفه و تعطیل به میان نیامده است. بلی؛ درین مدت طولانی هیچگاه و هیچ روز دیده نشده، که پورتال مطالب جدید، بی شمار و رنگارنگ عرضه نکند و به اصطلاح "بی مضمون" بماند. بیهوده نیست که پورتال به نهماری و تنوع مطالب شهرت یافته و گوی سبقت را از همه نشریات دیگر انترنتی ربوده است.

پورتال به مانند روزنامه های معتبر و بلکه از آنها بالاتر ، روزمره مطالب جدید عرضه میکند و درین مدت پنج سال یک روز هم در کار پورتال و عرضه مطالب متعدد و متنوع جدید، وقفه و تعطیل به میان نیامده است.

پورتال هم بر محتوای مطالب توجه بلیغ دارد و هم بر قالب مطالب. همان قسمی که در پورتال مطالب سست و پائین سطح یافته نمیتوانیم، قالبی را که پورتال در عرضه مطالب انتخاب کرده است، هم کاملاً شاذ و منحصر به خود پورتال است. پورتال مطالب رسیده را، در هیئت پسندیده و با سلیقه خاص عرضه میدارد.

– اصلاح مطالب از نگاه اغلاط املائی و تایپی، جزء پروگرام دقیق کار ماست.

– در پورتال املای یکدست مراعات میشود و انارشیی که از نگاه املاء در وبسایتهای و نشریات دیگر سراغ میگردد، در پورتال ما راه ندارد.

– پورتال در واقع مکتب درست نویسی و سلیقه عالی را باز کرده است و امیدواریم که شیفتگان درست نویسی و سلیقه نشراتی، از پورتال نمونه بگیرند.

– پورتال مطالب منظوم را نیز با سلیقه خاص عرضه میدارد، خصوصاً وقتی پای اشعار کلاسیک و عروضی در میان باشد. تنظیم و رجه بندی و قدبرابری مصراعهای اشعار در پورتال ما، خیلی چشمگیر است و نظیرش را در هیچ جای دیگر – نه در نشریات و مطبوعات کلاسیک و نه در نشریات و مطبوعات انترنتی – سراغ گرفته نمیتوانیم.

علاقه مندان گرامی به نکوئی و به یقین دریافته اند، که پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان" در درجه اول یک صفحه سیاسی ست، که مطالب متعدد ادبی – فرهنگی و مطالب مختلف النوع دیگر آن را چاشنی میدهند. چاشنی بدین معنی که وقتی خواننده ارجمند از کثرت خواندن موضوعات صعب الهضم سیاسی و علمی خسته گردد، میتواند به موضوعات ملایم و نوازنده ادبی و شعر و سخن رفیق بگراید و رفع خستگی کند. این اما یگانه گرایش نیست، چه بسا ذوقمندانند که از همان اول صفحات ادبی - فرهنگی و نوارشگر پورتال را از نظر گذشتانده و خاطر را عاطر میسازند.

– از عرصه های خاص و منحصر به خود پورتال "افغانستان آزاد – آزاد افغانستان"، یکی هم صفحه آیدئولوژیک است، که ضمن آن طیفهای مختلف و متفاوت فکری بررسی گردیده و اذهان تشنه لب را سیراب میسازد. در پورتال همه گونه ها و گوشه های اندیشه آزاد بدون تبعیض و سختگیری، امکان انعکاس مییابند. سد و مانعی در نشر افکار آزاد در پورتال راه ندارد. چه بسا خوانندگان عزیزی که همین صفحه پورتال را از همه بیشتر میپسندند و عطشی را که طی قرنهای در نهانخانه ذهن و مافی الضمیر انسان کنجاو متراکم گشته است، برطرف میگردانند. باری؛

وقتی کسی خود جرأت و امکان بیان مطلبی را نداشته باشد، بدین دل خوش میدارد، که آن را از زبان دیگران بخواند و بشنود. در واقع پورتال نه تنهای محل باریابی آزادگان و آزاداندیشان است، بلکه ملجأ و پناهگاه کسانی هم هست، که دلباخته این مسائل اند و خود امکان اظهار آزادانه عقیده خود را ندارند.

– صفحه زبانه‌های اروپائی هم از تجلی قابل وصفی برخوردار میباشد و روزی نیست که شش هفت مطلب به زبانه‌های فرنگی – و در قدم اول انگریزی – در پورتال اشاعه نیابد.

– در ساحة ترجمه از زبانه‌های اروپائی هم مترجمان ورزیده با پورتال همکاری دارند که مطالب مهم و سودمند را از زبانه‌های انگلیسی، فرانسوی، المانی، روسی، ترکی و غیره ترجمه کرده و در پورتال نشر میکنند.

شایان تذکر، همکاری صمیمانه نویسندگان برازنده و سختکوش ایرانی با پورتال است. همکاری نویسندگان مبارز و سازمانهای پیشرو ایرانی با پورتال، در حقیقت نماینده همبستگی خلقهای افغانستان و ایران میباشد.

– پورتال نه تنها در ساحة نظر ممتاز و پیشقدم میباشد، بلکه در میدان عمل هم امتحان خود را داده است. همکاری مثمر با سازمانهای پیشرو افغان و ایرانی یکی از چنین موارد است. تهیه گزارشهای موثق از داخل وطن که بوسیله گزارشگران باشهامت ما تهیه میشوند، یکی دیگر از موارد گامهای عملی ست. و بسا موارد دیگر.

– مصاحباتی که در پورتال تهیه و نشر میگردند، هم در نوع خود بی نظیر اند. با صراحت باید گفت که پورتال نه با هرکس مصاحبه میکند و نه هرکس جرأت مصاحبه با پورتال را دارد!!! این مصاحبات فقط طرز دید آزادیخواهانه، وطنپرستانه و مردم‌دوستانه را انعکاس میدهند. با صراحت باید گفت که پورتال نه با هرکس مصاحبه ای انجام میدهد و نه هرکس جرأت مصاحبه با پورتال را دارد!!!

وقتی از کامیابیهای شایان پورتال حکایت میکنیم، طیف وسیع همکاران عزیز و گرانقدر خود را در نظر داریم که فعالیت روزمره این صفحه پیشاهنگ، مرهون جد و جهد و سعی بلیغ آنهاست، و اگر این عزیزان دانا، دلسوز و سختکوش نمیبودند، کار پورتال هرگز رونق نمیگرفت و چنین شگوفان نمیگشت!!!

بدین وسیله از همکاران گرانقدر، زحمتکش و دلسوز و خوانندگان و هواخواهان عزیز پورتال، از صمیم قلب سپاسگزاری کرده و سالگرد پنجم آن را به همه این عزیزان و به تمام آزادگان وطن تبریک میگوئیم.